

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΣΕΝΚΕΡΙΑΝΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

Ενότητα 9: Διακοπή

Πέτρος Βούβαρης
Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

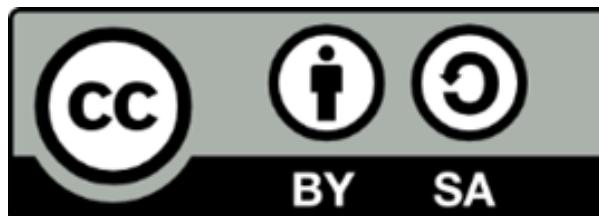

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην παιδεία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
ΕΛΛΑΣ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Σκοποί ενότητας

- Εισαγωγή στη “διακοπή”
- Θεωρητικό υπόβαθρο της σχέσης της διακοπής με το αδιαίρετο *Ursatz*

Περιεχόμενα ενότητας

- Εισαγωγή στην έννοια της διακοπής μέσα από μία παραδειγματική ανάλυση
- Σχέση της διακοπής με το αδιαίρετο *Ursatz* κατά τον Schenker
- Εναλλακτικές θεωρήσεις της σχέσης της διακοπής με το αδιαίρετο *Ursatz*

Διακοπή
[*Unterbrechung, Interruption (αγγλ.)*]

Διακοπή

«[Η *Urlinie* από 3] επιδέχεται μία μόνο μορφή διαίρεσης, τη “διακοπή” 3 - 2 || 3 - 2 - 1. Η αρχική διαδοχή 3 - 2 δίνει την εντύπωση ότι πρόκειται για την πρώτη απόπειρα επίτευξης μίας ολοκληρωμένης *Urlinie*» (Schenker 1979, §87, σ. 36).

Διακοπή: Παράδειγμα ανάλυσης [1]

Chorale St.Antoni
Andante quasi Allegretto

Ob. 1
Ob. 2
1. CorinB
2. CorinB
1.2. Fg.
3. Fg.
C. Fg.

J. Haydn, Divertimento σε Σι ύφεση μείζονα, Hob. II/46, II, μ. 1-10

Διακοπή: Παράδειγμα ανάλυσης [2]

A musical score analysis diagram for two staves. The top staff is treble clef and the bottom is bass clef, both in B-flat major. The score consists of two measures followed by a repeat sign, then another two measures. Measure 1 starts with I, followed by a melodic pattern involving a 3rd space note and a 2nd space note. Measure 2 starts with ii⁶, followed by V. The repeat section begins with I, followed by ii⁶, V, and I. Brackets indicate harmonic progressions: a bracket under the first measure covers the I chord; a bracket under the second measure covers the ii⁶ and V chords; a bracket under the repeat section covers the I chord; and a bracket under the final measure covers the ii⁶, V, and I chords. Above the notes, numbers 3, 2, and 1 with a hat symbol indicate melodic patterns. Arrows point from the numbers above the notes in the first measure to the corresponding notes in the second measure, showing how the melodic line continues across the measure change.

J. Haydn, Divertimento σε Σι ύφεση μείζονα, Hob. II/46, II, μ. 1-10
(γραφική ανάλυση)

Σχέση διακοπής και *Ursatz*

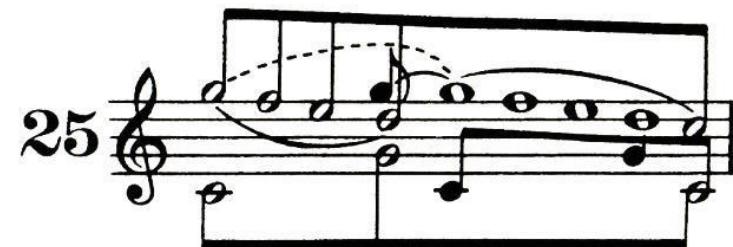
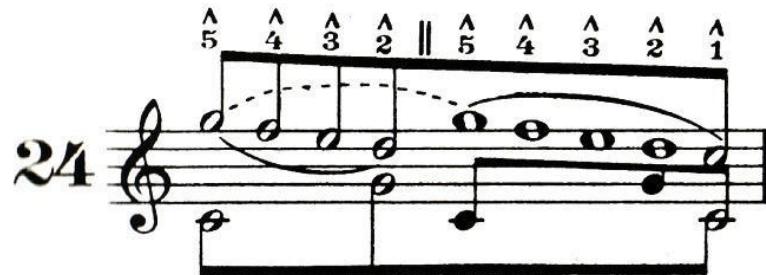
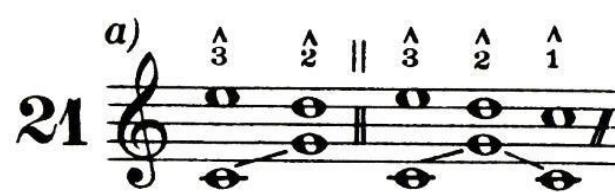
Σχέση διακοπής και *Ursatz* [1]

«Ο συμβατικός τεχνικός όρος “ημίπτωση”, ο οποίος χρησιμοποιείται για να περιγράψει το πρώτο ²_V στο Σχήμα 21a, υπαινίσσεται υπερβολικά εύκολα την ιδέα της “πτώσης” με την έννοια της ολοκλήρωσης, κάτι το οποίο έρχεται σε αντιδιαστολή με την πραγματική σημασία της διακοπής.

Προκειμένου να αποφευχθεί αυτός ο κίνδυνος και να αναδειχθεί περισσότερο ξεκάθαρα η επεκτασιακή σημασία αυτής της δεσπόζουσας στο πρώτο επίπεδο, προτείνω τη χρήση του όρου “διαιρέτης άνω πέμπτης” [*Oberquint-Teiler*, *Fifth Divider* (αγγλ.)] ή απλά “διαιρέτης” [*Teiler*, *Divider* (αγγλ.)].

Κάτι τέτοιο λειτουργεί ως υπενθύμιση ότι το μπάσο, όπως και η *Urlinie*, στοχεύει απλά και μόνο σε έναν αρπισμό, στη διαίρεση της συγχορδίας στην πέμπτη» (Schenker 1979, §89, σ. 37).

Σχέση διακοπής και Ursatz [2]

Σχέση διακοπής και Ursatz από 3 και 5
(Schenker 1979 [supplement], Σχ. 21, 24 & 25)

Σχέση διακοπής και *Ursatz* [3]

«Το Σχ. 21b αποδίδει με ακρίβεια τη διαρκή ισχύ της θεμελιώδους δομής· μόνο στον στόχο, $\hat{1}_I$, μπορούμε να αντιληφθούμε το παιχνίδι που η διακοπή έπαιξε μαζί μας. Τώρα καταλαβαίνουμε ότι, αναφορικά με την ενότητα της θεμελιώδους δομής, η πρώτη εμφάνιση του $\hat{2}_V$ είναι περισσότερο σημαντική από τη δεύτερη» (Schenker 1979, §90, σ. 37).

«Το πρώτο $\hat{3}$, το οποίο είναι ο “κύριος φθόγγος” [*Kopfton, Primary Tone* (αγγλ.)] της συνολικής *Urlinie* $\hat{3} - \hat{1}$, μολονότι δεν κατακρατείται ρητά, προσλαμβάνεται και πάλι κατά το δεύτερο $\hat{3}$, ως ο κύριος φθόγγος της επανακινούμενης μελωδικής γραμμής που καταλήγει τώρα στο $\hat{1}$. Η πραγματική κατακράτηση του κύριου φθόγγου (που θα έκανε την εσωτερική σύνδεση προφανή) θα ερχόταν σε αντιπαράθεση με τη φύση της μελωδικής ελάττωσης, η οποία επιτάσσει κίνηση. Έτσι, ο κύριος φθόγγος συνδυάζει τη νοητική κατακράτηση, δηλαδή, μία κατάσταση ακινησίας, με την πραγματική κίνηση της μελωδικής γραμμής» (Schenker 1979, §93, σ. 38).

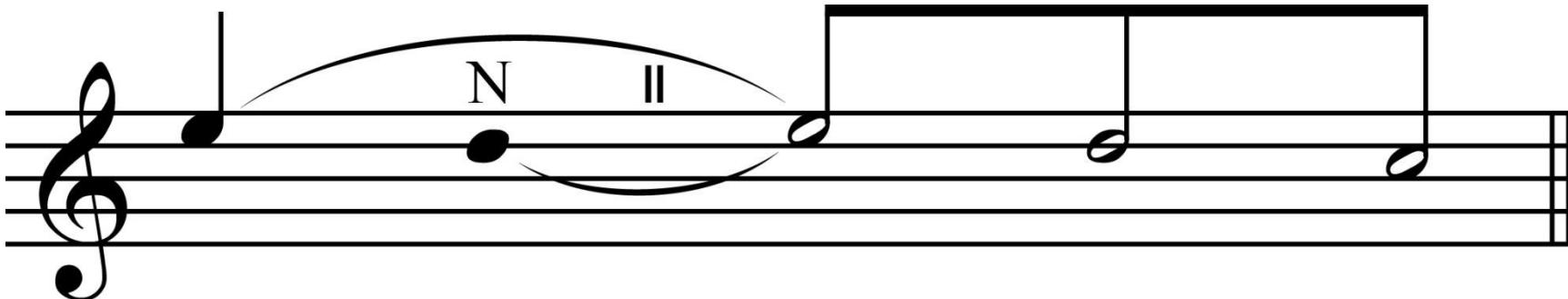
Σχέση διακοπής και *Ursatz*: Εναλλακτικές θεωρήσεις

Σχέση διακοπής και *Ursatz*: Εναλλακτικές θεωρήσεις [1]

- $\hat{3} - \hat{2} \parallel \hat{3} - \hat{2} - \hat{1}$

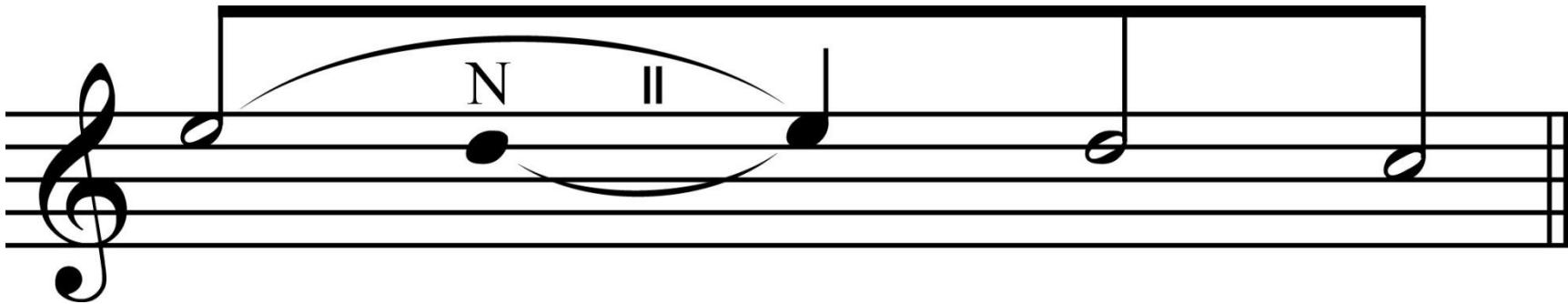

- $(\hat{3} - \hat{2}) \parallel \hat{3} - \hat{2} - \hat{1}$

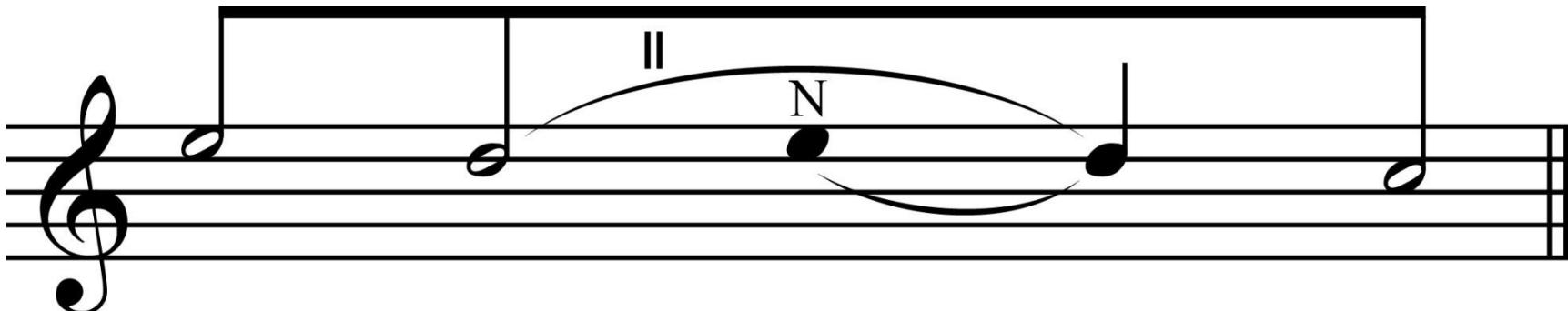

Σχέση διακοπής και *Ursatz*: Εναλλακτικές θεωρήσεις [2]

- $\hat{3} - (\hat{2} \parallel \hat{3}) - \hat{2} - \hat{1}$

- $\hat{3} - \hat{2} \parallel (\hat{3} - \hat{2}) - \hat{1}$

Σχέση διακοπής και *Ursatz*: Εναλλακτικές θεωρήσεις [3]

- $\hat{3} - (\hat{2} \parallel) \hat{3} - \hat{2} - \hat{1}$

A musical staff in G clef. The melody consists of a dotted half note with a fermata, a quarter note, a double bar line, a repeat sign, another quarter note, a half note, and a quarter note. Below the staff, Roman numerals I, V, and I are connected by a horizontal line with a bracket labeled "CL" underneath. An arrow points from the first I to the V.

Τέλος 9ης Ενότητας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

